

DNA-analys visar: Värmlands vargar från Estland

De värmländska vargarna är besläktade med estniska vargar. Däremot finns inga släktband varken med ryska vargar eller med dem som fanns i Norrbotten på 1970-talet!

Dessa sensationella avslöjanden gör genetikern Hans Ellegren vid Sveriges lantbruksuniversitet. Det kan helt enkelt betyda att de vargar, som helt plötsligt uppträdde i Värmland, Dalarna och östra Norge i slutet av 1970-talet var insmugglade från Estland! Detta stämmer också med ett av de allra envisaste ryktena som cirkulerat i cirka 20 år.

– Teoretiskt sett är det fullt möjligt, säger Ellegren.

Undersökningen omfattade 40 djurparksvargar och 15 vilda vargar med s k nukleär DNA-analys. Det är den metod som ger de specifika ”genetiska fingeravtrycken”, uppger Ellegren för tidningen Svensk Jakt nr 5/96. Analysen visar att de undersökta, vilda vargarna inte är släkt med djurparksvargarna.

Rättsmedicinsk undersökning

Man har använt samma metod som används vid rättsmedicinska undersökningar. De s k genetiska fingeravtrycken är likartade bland släktingar men olika bland obesläktade individer. Att man så säkert kan säga att de vilda vargarna inte är släkt med djurparksvargarna beror på att det hos de vilda vargarna finns flera genetiska variationer som inte finns hos djurparksvargarna.

Också med hjälp av mitokondrie-DNA-analys, som bara kan spåra släktskap på mödernet, har man funnit släktskap mellan svenska och estniska vargar. Det genetiska bandet finns inte med de ryska eller central-europeiska och inte heller med de svenska vargar, som fanns i Norrbotten på 1970-talet.

– För en vidare utveckling behövs mer material, t ex från norska vargar från 1960- eller 1970-talen för att se om det finns släktskap mellan dem och de värmländska vargarna. Finns inte det släktskapet skulle teorin om utsättning från Estland bestyrkas ytterligare, anser Ellegren.

Teorin om att vargarna skulle ha invandrat norrifrån, från Ryssland via Finland kan alltså avfärdas.

Hans Ellegren har också upptäckt att inavel bland vargar kan uppstå

inom den svenska vargstammen. Vargar födda under senare år har likartad arvs massa, ett tecken på inavel.

Om stammen ska överleva behövs nytt blod från Finland eller Ryssland. Annars finns risk för inavelsrelaterade sjukdomar, färre antal födda valpar, blindhet m m.

Ny genetisk undersökning

Genetiker Hans Ellegren har fått i uppdrag att göra en ny genetisk undersökning om vargarnas ursprung. Denna gång gäller det om den svenska vargstammen får in nytt, friskt blod från Finland och Ryssland. Han ska bl a studera om skandinaviska vargar parar sig med öster ifrån kommande vargar. Denna undersökning finansieras av Svenska jägareförbundet med 200 000 kronor och Naturvårdsverket 150 000 kronor.

De ansvariga tycker, enligt Svensk jakt, att den här frågan blockerar vargdebatten just nu. (Vad det nu kan betyda)

Om det finns ett utbyte österifrån behöver inte den svenska vargstammen vara så stor. Det kan räcka med att någon varg kommer in österifrån vart femte eller tionde år för undvikande av inavel i stammen, heter det.